

SÜG-Press

17. oktoober 2017

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 548

KOLMAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

K 18.10	14.00 Juhtkonna koosolek 15.00 Tehnikanõukogu koosolek 16.00 Nõukoja koosolek
N 19.10	Ettelugemispäev 16.00 Väarikate Ülikool 18.30 Ö-Ülikool
R 20.10	Mika Keränen linnaraamatukogus Üheksandikud sõidavad Ungarisse
21.10 – 26.10	VAHEAEG
P 22.10	VAHEAEG 16.00 Väarikate Ülikool 18.30 Ö-Ülikool
R 27.10	VAHEAEG
L 28.10	VAHEAEG
P 29.10	VAHEAEG

PALJU ÕNNE!

Kristiin Pulk (4.B) — maakondliku ettelugemisvõistluse võitja.

TÄNU TEGIJALE

Aime Metsmaa — maakonna krossijooksu karika saamiseni viimise eest nii põhikoolis kui gümnaasiumis.

Jaanus Tamkivi, Aivar Aru, Marili Niits, Kaupo Vipp, Kaido Kaasik, Harry Raudvere, Mart Mäeker, Mart Saarso, Koit Kelder — sisuka valimisvõitluse eest gümnaasistidele.

Irena Sink, Henrik Pihl — vahvate Code Week'i töötubade läbiviimise eest.

Alli Kallaste — õpilase suurepärase juhendamise eest maakondlikuks ettelugemisvõistluseks.

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

K 18.10	Madli Mikli. Taas vaikuseminutitest
N 19.10	Direktsiooni info
R 20.10	Heelika Aus. HEV-õppija toetamisest 2
VAHEAEG	
E 30.10	Viljar Aro. Mentorlusest Iirimaal
T 31.10	Anne Teigamägi. Reisist Poola 1
K 01.11	Merike Kuldसार. Reisist Poola 2
N 02.11	Direktsiooni info
R 03.11	Merje Oopkaup. Reisist Poola 3

OLE OMA MÄLU PEREMEES

Ikka ja jälle ei jää meile asjad meelde või lihtsalt unustame. Üsna kombeks on kurta oma halva mälu üle. Ometi saame vaid veidi püüdes mälu oluliselt parandada. Mind aitas omal ajal Franz Loeseri „Mälu treening“. Väga huvitav oli lugeda ka Harry Lorayne'i näpunäiteid tema raamatust „Supermälu“. Küllap leiab raamatukogust või internetist uumatki materjali.

Loe ja katseta. Õpi kindlasti pähe vähemalt pool assotabelist. Tegele oma mälu arendamisega vähemalt mõned nädalad vähemalt pool tundi päevas ja see paraneb kordades. Kõige krooniks muudab see sind tervikuna, see omakorda võib innustada sinu sõpru, jne.

Veel mõned nõuanded:

- Keskendu 8 sekundit. See on aeg, mida uus info vajab jõudmiseks lühimälust pikaajalisse.
- Välti ukseavasid. Kõlab naljakalt, aga väidetavalt muudavad ukseavade läbimised meid hajameelsemaks.
- Pigista käsi rusikasse. Vajadusel võid ka stressipalli kasutada. Hiljem peaks sama liigutus aitama meenutada.
- Spordi. Liigutamine suurendab aju erksust ja hapnikuringlust ning võib mõjutada ergutavalt ka rakkude paljunemist ajupiirkondades, mis on seotud mälega.
- Maga välja. Une ajal ajus toimuvad protsessid aitavad vajalikku hiljem tõhusamalt meenutada, sh ebavajalikust infost vabanemine ja vajaliku paigutamine pikaajalisse mällu.
- Kasuta imelikke kirjatüüpe. Mida ebaharilikum, seda parem. Suurus ja rasvasus ei tööta.
- Kirjuta käsitsi. See nn lihasmälu mõjutab ka meenutamist.
- Näri nätsu. Siis oled automaatselt rohkem fokusseeritud. See töötab paremini just pikaajaliste mäluülesannete puhul.
- Kuula muusikat. Sellest võib olla siiski kasu vaid enne teksti lugemist info meeldejätmise

eesmärgil. Pikaajalisem vaimne töö vajab siiski vaikust.

- Visualiseeri. Kui pead pähe õppima suure hulga infokilde, loo nende toetuseks detailne vaimne pilt.

- Kriipselda midagi paberile. Igava koosoleku või tunni ajal paberile nt südamekeste kriipseldamine ei vii sind tähtsast eemale, vaid aitab ajul aktiivsena püsida.

Üllata oma koduseid sellega, et sa ei vaja enam poeskäiguks ostunimekirja — kõik vajaliku oled võimeline meelde jätma ühekordsel ettelugemisel.

Hea mälu on õppimise parim sõber. Hea vahend õppimise õppimiseks on aga meie kodulehel Indrek Peili poolt kokku pandud http://www.syg.edu.ee/~peil/opi_oppima/.

Soovin tõhusat mälu treeningut ja tulemuslikuks õppijaks saamist.

Viljar Aro, koolijuht

Code Week õpitoad meie koolis

Reedel, 13. oktoobril oli huvilistel võimalus osaleda üleeuroopalise programmeerimisnädala Code Week raames korraldatud õpitubades. Meie koolis toimus kaks õpituba: „Liikuv Lego“ ja „Põnevad robotid Blue-Bot ja Ozobot“

Õpitubasid korraldatakse Euroopa Liidu Euroopa Sotsiaalfondi ja Euroopa Komisjoni Euroopa Ühendamise Rahastu toetusel.

Suurematele lastele mõeldud õpitoas juhendas õpetaja Henrik Pihl, kuidas Legosid liikuma panna. Ehitati LegoWeDo ja Lego WeDo 2.0-dega. Ehitati nii juhendite järgi kui improviseeriti ise. Suurimaks saavutuseks õpitoas oli veoauto kokkupanek ja programmeerimine nii, et see suutis liikuda edasi ja kallutada ka. Tublimatele oli kaks tundi selgelt liiga lühike aeg, nemad oleksid tahtnud kauemaks jääda.

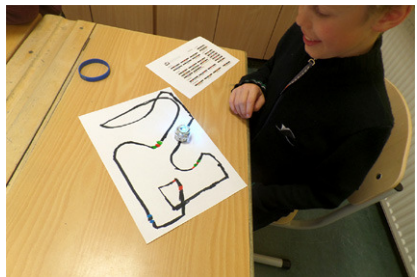
Väiksemad lapsed said tuttavaks Blue-Boti ja Ozobotiga.

Õpituba jagunes kahte ossa. Esimeses osas tutvuti Blue-Bot robotitega (vaid üks laps oli varem seda kasutanud), laste käsutuses olid erinevad matid, ühe mati juures oli maksimaalselt 4 last. Anti üksteisele ülesandeid (nt liigu šokolaadi juurest ahvi juurde jms), õigesti sooritatu sai tunnustuseks aplausi, seejärel vahetati matte.

Osavamad said läbida ka labürinte. Kuna enamusele oli see esmakordne kokkupuude Blue-Botiga, siis oli kilkamist ja elevust palju, lapsed lubasid kohe ka vanematele öelda, et Blue-Bot on asendamatut nende kodus :)

Vahepeal oli söögipaus ja siis jätkasime juba Ozobotitega. Kõigepealt tutvusime koodikaartidega, siis panid lapsed kokku raja, mis oli puzzletükkidena kaasas, seejärel sõideti mööda valmis radu, vaadati ja arutleti, mis juhtus üle koodi sõites ja lõpuks kõige põnevam osa — oma raja joonistamine. Pisematel oli natuke raskem, sest nad ei osanud lugeda ja ka ühtlase paksusega joont tõmmata oli pisut keerukas. Suur oli aga rõõm, kui Ozobot omajoonistatud rajal sõitis ja keerles ja kiirendas ja... :D

Ozobot osutus samuti kodus hädavajalikuks esemeks ja selle saamise kindlustamiseks kutsuti vanemad ka uurima ja vaatama. Muidugi küsiti, millal järgmine tund tuleb?

Aitäh kõikidele osalejatele ja kohtume juba Novembri Nohikute Nädalal!

Õpetajad **Irena Sink** ja **Henrik Pihl**

4.A-I KÜLAS NOORSOOPOLITSEINIK

Esmaspäeval, 09.10 käis 4.a klassil külas noorsoopolitseinik, kes pidas lastele loengu küberkuisamisest. Õpilased said teavet ka ohtudest internetis, väärkohtlemisest ja väärtedest.

Täname seadusesilm Ahto Aulikut aktuaalse teema käsitlemise eest!

Klassijuhataja Margit

4.A LEISI METSAMAJAS

Käisime teisipäeval Leisis vana metsavahi majas. Alguses uurisime vanu tööriistu. Meile näidati sellist pinki, kus sai kergelt jalanõu jalast. Selle nimi oli saapasulane. Pärast seada läksime metsa. Metsas oli palju auke. Need olid kartulikuhjad, mis ei olnudki kuhjad, vaid kartulite maa-alused kuhjad. Arvasime ka puude vanust. Määrasime noorte kuuskede vanust okste järgi. Meile näidati samblaid. Üks oli karusammal. Õpetaja leidis pohli ja andis neid meile maitsta. Meil paluti olla tähelepanelikud ja kuulata metsas helisid, mida pärast meilt küsiti. Kuulsin tuule vihinat, lehtede sahinat ja okste praginat. Lõpuks lihvisime puunuge, mängisime kulli ja osalesime aardejahil. Väljasõit oli väga lahe! (Mart Pääsukene)

Täna, 26.09. käisime klassiga karjapoisi käsitöötoa. Tunde sel päeval polnud. Kohe alguses viisime oma kotid majja. Seejärel tehti meile majas väike ekskursioon. Meile näidati igasugu vanasid töövahendeid. Peale ekskursiooni läksime metsa. Seal me nägime igasugu seeni, näiteks kollast kärbseseent, kivipuravikku, kukeseent ja punast kärbseseent. Nägime metsas ka sammalt, mida kasutati vanal ajal maja soojustamiseks. Selle sambla nimi oli laanik. Meie õpetaja leidis metsa alt pohli. Mina sain ka ühe pohla, see oli täitsa hea. Peale metsaskäiku läksime sööma. Seejärel

hakkasime meisterdama võinuga. Pärast võinoa meisterdamist hakkasime mängima kulli. Meile tehti aardejaht. Poisid tüdrukute vastu. Pidi ühe ringi ümber maja jooksuma, siis pidi sauna juurest viiskümmend sammu edasi liikuma ja otsima hakkama. Tüdrukud leidsid esimesena oma aarde. Auhinnaks olid kommid. Seejärel hakkasime liikuma linna poole. See oli lahe ja hea kogemus! **(Rando Rand)**

Üliedukas teatekross Kärjal

Kolmapäeval, 4. oktoobril 2017 Saare maakonna teatekrossil Kärjal võttis võistlejaid vastu tuuline, veidi vihmane ilm. Võistluste alguses läks rajale 11 võitlejat - põhikooli osa kõige nooremad. Esimeselt 650 m pikkuselt etapilt tuli esimesena meie kooli tüdruk Kaisa Pilden ja teatepulga võttis Daniel Piht. Ka tema saabus rajalt esimesena. Meie koolil oli kaitsta vaja eelmiste aastate esikohta. Seda õnnestus veel üheksal võistlejal. Põhikooli osa ankrumees oli Paul Antsaar. Niisiis saavutas SÜG-i põhikooli võistkond I koha. Võistkonnas jooksid: Kaisa Pilden 3.a, Daniel Piht 3.b, Kristiin Pulk 4.b, Maribel Remmel 5.a, Ron Sebastian Puustee 4.b, Kaur Vesberg 4.b, Triinu Liis Toom 6.a, Brigite Hollo 7.a, Karl August Kapsta 7.a, Albert — Johann Lepik 7.a, Liisa Tõll 8.b, Luise Vevers 9.a, Raul Tahk 8.b, Paul Antsaar 9.a.

Saime teha pildid võidukast võistkonnast ja tähistasime õpetajate päevale pühendatud elukutsete valikut — õpetaja Aime Metsmaa oli pagar, kes pakkus õpilastele omaküpsetatud õunakooki.

Viie minuti pärast algas gümnaasiumi astme teatekross. Alustas Carmen Electra Pirm, kes saabus rajalt esimesena. Hakkas sadama tugevat vihma. Meie koolil oli taas kaitsta eelmise aasta I

koht. Järgmistel etappidel olime teised. Eelviimasel etapil tegi tugeva jooksu Lota Sagor ja tõi meid KG-le päris lähedale. Viimasel etapil pani kõik jõuvarud mängu Karl Hendrik Tamkivi, möödudes poolel distantsil konkurentid ja finišeeris juba 20-ne meetrise edumaaga.

I koha saavutanud SÜG-i gümnaasiumi võistkonnas jooksid: Carmen Electra Pirm 10.b, Lota Sagor 10.b, Anu Kull 10.c, Agathe Kriska 11.a, Elo Nõmm 11.c, Jass Saarkoppel 11.c, Karl Hendrik Tamkivi 11.c, Johannes Treiel 12.b, Karl Kadak 12.b, Karl Thomas Sepp 12.c.

Võidukas võistkond jäädvustati vihmapäeval ajal pildile. Õpetaja jagas bussis õpilastele kooki ja kommi. Poolel teel linna hakkas paistma päike. Meeleolu oli kõigil väga ülev.

Täna kõiki jooksjaid ilusa võistluse eest ja soovin edu teile igapäevases õppetöös.

Õpilastega oli kaasas kehalise kasvatuses õpetaja **Aime Metsmaa**

OMALOOMINGU LEIUNURK

4.A klassi kivimaalid

